

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра управління імені Олега Балацького

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри
_____ І.І. Рекуненко
_____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»,
освітньо-професійної програми «Адміністративний менеджмент»
на тему: **«Особливості управління громадською організацією в сфері
молодіжної політики»**

Здобувач групи АМ.м-31
Олегович

Дубіна Сергій

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

(підпис)

Сергій ДУБІНА
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Керівник: **доцент кафедри управління, к.е.н. Олена ПАВЛЕНКО** _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

Консультант¹⁾ _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

Суми – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра управління імені Олега Балацького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ І.І. Рекуненко

_____ 2024 р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»**,
(код та назва)
освітньо-професійної програми «Адміністративний менеджмент»
(освітньо-професійної / освітньо-наукової) (назва програми)

Здобувача (ки) групи **АМ.м-31 Дубіни Сергія Олеговича**
(шифр групи) (прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи «Особливості управління громадською організацією в сфері молодіжної політики» затверджена наказом № 1209-VI від 25.11. 2024 року
2. Термін подання здобувачем закінченої роботи 3.12.2024 р.
3. Мета кваліфікаційної роботи: аналіз сучасних тенденцій у сфері управління громадськими організаціями в сфері молодіжної політики, дослідження управлінських процесів у громадській організації на прикладі ГО "Ліга Змін" із використанням проєктного підходу, а також детальний аналіз реалізації проєкту "Крок до Влади" як інструменту практичної реалізації молодіжної політики.
4. Об'єкт дослідження: управлінська діяльність громадських організацій у сфері молодіжної політики як важливої складової громадянського суспільства.
5. Предмет дослідження: впровадження проєктного підходу в діяльність ГО "Ліга Змін" із акцентом на реалізацію проєкту "Крок до Влади".
6. Кваліфікаційна робота виконується на підставі нормативних актів, внутрішньої документації організації та літературних джерел.

Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети:

№ пор.	Назва розділу	Термін подання
I	ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КОНТЕКСТІ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ	11.11.2024 р.
II	ПРОЄКТ "КРОК ДО ВЛАДИ": МЕТОДОЛОГІЯ, РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ВИКЛИКИ	18.11.2024 р.
III	АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОЄКТУ "КРОК ДО ВЛАДИ"	29.11.2024 р.

Зміст завдань для виконання поставленої мети кваліфікаційної роботи:

У розділі 1 студент повинен викласти основні теоретичні основи управління громадськими організаціями в сфері молодіжної політики та розкрити проєктний підхід як елемент управління та реалізації діяльності.

У розділі 2 студент повинен провести аналіз особливостей системи управління громадської організації в сфері молодіжної політики на прикладі проєкту "Крок до влади".

У розділі 3 студент повинен проаналізувати результати проєкту та проєктного підходу організації для його втілення.

8. Консультації щодо виконання роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада керівника/консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1			
2			
3			

9. Дата видачі завдання 30.09.2024 р.

Керівник кваліфікаційної роботи

Олена ПАВЛЕНКО _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Завдання до виконання одержав

Сергій ДУБІНА _____

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра містить: вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, що містить 30 найменувань. Загальний обсяг становить 42 с., 2 рисунки, 2 таблиці, список використаних джерел на 3 сторінках.

Актуальність: громадські організації відіграють ключову роль у розбудові демократичного суспільства, виконуючи функцію посередників між громадянами та державними структурами. Вони сприяють залученню громадян до активної участі у процесах ухвалення рішень, допомагають реалізувати ініціативи соціального характеру та сприяють зміцненню соціальної згуртованості. У цьому контексті молодіжна політика виступає важливою складовою загального процесу формування громадянського суспільства, оскільки саме молодь є головною цільовою аудиторією для впровадження інноваційних підходів та моделей участі у суспільному житті.

Дослідження системи управління громадськими організаціями стає необхідністю для визначення оптимальних стратегій та методів управління, що сприятимуть їхньому стійкому розвитку та ефективному виконанню соціальних завдань. Сучасні виклики, з якими стикаються громадські організації, зумовлюють необхідність застосування ефективних управлінських підходів. Одним із таких є проєктний підхід, який забезпечує структурованість і системність у реалізації завдань, ефективне використання ресурсів і досягнення конкретних результатів. Проєктний підхід дозволяє не лише оптимізувати процес управління, але й створювати умови для генерації нових ідей та рішень, що особливо актуально у сфері молодіжної політики.

Метою кваліфікаційної роботи магістра є аналіз сучасних тенденцій у сфері управління громадськими організаціями, виявлення проблем та визначення можливих шляхів їх вирішення на прикладі ГО "Ліга Змін" із використанням проєктного підходу, а також детальний аналіз реалізації проєкту "Крок до Влади" як інструменту практичної реалізації молодіжної політики.

Виходячи з мети дослідження в роботі вирішуються наступні **завдання**:

- проаналізовано визначення та характеристики поняття «громадська організація»;
- розглянуто структуру та методи управління в сучасних українських громадських організаціях на конкретному прикладі;
- проведено PEST-аналіз діяльності вітчизняних громадських організацій;
- розроблено рекомендації удосконалення системи менеджменту громадських організацій.

Об'єкт дослідження: управлінська діяльність ГО "Ліга Змін" у сфері молодіжної політики як важливої складової громадянського суспільства

Предмет дослідження: взаємовідносини, що виникають при впровадженні проектного підходу в діяльність ГО "Ліга Змін" із акцентом на реалізацію проекту "Крок до Влади".

Наукова новизна і практична значущість: наукова новизна цього дослідження полягає у висвітленні особливостей впровадження проектного підходу в діяльності громадських організацій через аналіз практичного кейсу ГО "Ліга Змін" та їхнього проекту "Крок до Влади". У роботі деталізовано механізми управління, методологічні підходи до реалізації проектів та способи оцінки їх ефективності.

Практична значущість роботи полягає у можливості застосування отриманих результатів для вдосконалення управлінської діяльності інших громадських організацій, зокрема тих, що працюють у сфері молодіжної політики. Результати дослідження можуть стати основою для створення методичних рекомендацій, розробки нових проектів і впровадження найкращих практик у різних регіонах України.

Таким чином, це дослідження спрямоване на комплексний аналіз управлінської діяльності ГО "Ліга Змін" із акцентом на значущість проектного підходу у

розвитку молодіжної політики, демонструючи його потенціал для стимулювання громадянської активності та соціальної інтеграції молоді.

Ключові слова: ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ, МЕНЕДЖМЕНТ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, ГРАНТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КОНТЕКСТІ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ	11
1.1. Громадські організації та їх роль у молодіжній політиці	11
1.2. Проєктний підхід у діяльності громадських організацій.....	12
1.3. Загальна характеристика діяльності громадської організації “Ліга Змін”	15
РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТ "КРОК ДО ВЛАДИ": МЕТОДОЛОГІЯ, РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ВИКЛИКИ	24
2.1. Концепція та мета проєкту "Крок до Влади"	24
2.2. Етапи життєвого циклу проєкту.....	25
2.3. Реалізація проєкту.....	27
2.4. Виклики у впровадженні проєкту	29
2.5. Бюджет та фінансування проєкту.....	29
2.6. Результати проєкту	31
2.7. Значення проєкту для молодіжної політики	31
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОЄКТУ “КРОК ДО ВЛАДИ”	33
3.1 Приклади реалізації заходів	34
3.2 Вплив на цільову аудиторію	34
3.3 Аналіз проєктного підходу ГО "Ліга Змін" до реалізації проєкту	35
3.4 Результати Аналізу	37
ВИСНОВОК.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	42

ВСТУП

Актуальність дослідження. Громадські організації відіграють ключову роль у розбудові демократичного суспільства, виконуючи функцію посередників між громадянами та державними структурами. Вони сприяють залученню громадян до активної участі у процесах ухвалення рішень, допомагають реалізувати ініціативи соціального характеру та сприяють зміцненню соціальної згуртованості. У цьому контексті молодіжна політика виступає важливою складовою загального процесу формування громадянського суспільства, оскільки саме молодь є головною цільовою аудиторією для впровадження інноваційних підходів та моделей участі у суспільному житті.

Сучасні виклики, з якими стикаються громадські організації, зумовлюють необхідність застосування ефективних управлінських підходів. Одним із таких є проєктний підхід, який забезпечує структурованість і системність у реалізації завдань, ефективне використання ресурсів і досягнення конкретних результатів. Проєктний підхід дозволяє не лише оптимізувати процес управління, але й створювати умови для генерації нових ідей та рішень, що особливо актуально у сфері молодіжної політики.

ГО "Ліга Змін" є прикладом організації, яка вдало інтегрувала проєктний підхід у свою діяльність. Її проєкт "Крок до Влади" став знаковим у контексті залучення молоді до процесів прийняття рішень через інтерактивні формати, зокрема симуляційні ігри, що поєднують освітню та практичну складові. Цей проєкт є прикладом успішної реалізації ідей громадянської освіти та активізації молоді на місцевому рівні.

Мета і завдання дослідження. Метою цієї роботи є всебічне дослідження управлінських процесів у громадській організації на прикладі ГО "Ліга Змін" із використанням проєктного підходу, а також детальний аналіз реалізації проєкту "Крок до Влади" як інструменту практичної реалізації молодіжної політики.

Для досягнення цієї мети передбачено виконання таких завдань:

1. Провести аналіз теоретичних засад управління громадськими організаціями та особливостей молодіжної політики в Україні.

2. Вивчити організаційну структуру ГО "Ліга Змін" та механізми прийняття рішень у її діяльності.
3. Детально розглянути методологію розробки проєкту "Крок до Влади", враховуючи його концепцію та інноваційний підхід.
4. Оцінити ефективність реалізації проєкту, зокрема його вплив на учасників, організаційні виклики та досягнуті результати.
5. Сформулювати рекомендації щодо можливостей масштабування проєкту та його адаптації до умов інших регіонів.

Об'єктом дослідження є управлінська діяльність громадських організацій у сфері молодіжної політики як важливої складової громадянського суспільства.

Предметом дослідження є впровадження проєктного підходу в діяльність ГО "Ліга Змін" із акцентом на реалізацію проєкту "Крок до Влади".

Для досягнення поставлених завдань використовувалися такі методи:

Аналіз документів — для вивчення внутрішньої документації ГО "Ліга Змін", звітів проєкту "Крок до Влади" та нормативно-правової бази;

Соціологічне опитування — для збору даних щодо оцінки ефективності проєкту з боку його учасників;

Інтерв'ю з ключовими стейкхолдерами — для отримання інформації про управлінські виклики, специфіку реалізації проєкту та його вплив на громади;

Системний підхід — для інтеграції отриманих результатів у єдину концептуальну рамку.

Наукова новизна і практична значущість

Наукова новизна цього дослідження полягає у висвітленні особливостей впровадження проєктного підходу в діяльності громадських організацій через аналіз практичного кейсу ГО "Ліга Змін" та їхнього проєкту "Крок до Влади". У роботі деталізовано механізми управління, методологічні підходи до реалізації проєктів та способи оцінки їх ефективності.

Практична значущість роботи полягає у можливості застосування отриманих результатів для вдосконалення управлінської діяльності інших громадських організацій, зокрема тих, що працюють у сфері молодіжної політики. Результати дослідження можуть стати основою для створення методичних рекомендацій, розробки нових проєктів і впровадження найкращих практик у різних регіонах України.

Таким чином, це дослідження спрямоване на комплексний аналіз управлінської діяльності ГО "Ліга Змін" із акцентом на значущість проєктного підходу у розвитку молодіжної політики, демонструючи його потенціал для стимулювання громадянської активності та соціальної інтеграції молоді.

РОЗДІЛ 1. ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КОНТЕКСТІ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ

1.1. Громадські організації та їх роль у молодіжній політиці

Громадські організації (ГО) виступають центральними елементами громадянського суспільства, забезпечуючи механізми для реалізації колективних ініціатив, що спрямовані на вирішення соціально значущих завдань. Відповідно до Закону України "Про громадські об'єднання", ГО визначаються як добровільні об'єднання фізичних осіб, створені для задоволення та захисту соціальних, економічних, культурних, екологічних та інших інтересів. Найчастіше такі організації реалізують ініціативи, пов'язані з підтримкою громадянської активності, організацією освітніх проєктів, захистом екології, підтримкою соціально незахищених груп, а також розвитком культури та мистецтва. Наприклад, ГО "Ліга Змін" активно працює над залученням молоді до громадської діяльності через освітні програми та соціальні ініціативи, спрямовані на розвиток громадянських компетенцій [1]. Їх роль у суспільстві полягає в забезпеченні участі громадян у демократичних процесах, сприянні соціальній інтеграції та розвитку локальних спільнот.

Особливої важливості ГО набувають у сфері молодіжної політики, яка визначається Законом України "Про основні засади молодіжної політики" як стратегічна діяльність держави, спрямована на створення умов для самореалізації молоді, формування її громадянської свідомості та інтеграції в суспільні процеси [2].

ГО відіграють ключову роль у виконанні наступних завдань:

Формування громадянської активності молоді через залучення до суспільних ініціатив, освітніх заходів та тренінгів.

Інтеграція молодіжних груп у суспільство через проєкти, що підтримують різноманітність і забезпечують рівні можливості.

Створення платформи для діалогу між молоддю та владою задля ефективного врахування інтересів молодіжних спільнот.

Значна частина молодіжної політики реалізується за підтримки державних програм, таких як Державна цільова соціальна програма "Молодь України" на 2021–2025 роки, яка сприяла створенню понад 200 молодіжних просторів по всій країні та впровадженню освітніх програм для більш ніж 50 тисяч молодих людей. [3]. Програма передбачає створення умов для соціального, професійного та культурного розвитку молоді, забезпечуючи механізми співпраці між державними установами та ГО. У цьому контексті громадські організації стають важливими партнерами держави, інтегруючи молодіжну політику у свої проекти.

Серед найбільш значущих ініціатив можна виділити такі напрямки, як організація заходів із розвитку лідерських компетенцій, розуміння процесів в Державі, громадському секторі та у бізнесі, наприклад, програму "Державотворець Суми", яка була реалізована ГО "Ліга Змін" у 2023 році та залучила понад 20 учасників з різних громад Сумщини. Успішним прикладом також є впровадження програм громадянської освіти та проведення досліджень щодо потреб молоді. ГО активно залучають грантове фінансування для реалізації своїх проектів, що дозволяє їм ефективніше адаптувати діяльність до потреб цільової аудиторії.

1.2. Проектний підхід у діяльності громадських організацій

Проектний підхід виступає універсальною методологією управління, що дозволяє громадським організаціям досягати поставлених цілей у межах визначених ресурсів, термінів і завдань. Він забезпечує структурованість процесів та інтеграцію інновацій у вирішення соціальних проблем.

Проект — це комплекс взаємопов'язаних заходів, спрямованих на досягнення конкретної мети у визначені терміни. Наприклад, у проекті "Крок до Влади", ГО "Ліга Змін" демонструє цю концепцію. У межах визначеного бюджету та часових рамок, організація розробила симуляційну гру, яка успішно залучила молодь та навіть органи місцевого самоврядування, до вивчення

процесів прийняття рішень і управління на місцевому рівні. Згідно з міжнародними стандартами управління проєктами (PMI, PRINCE2) [4] [5], проєкт є тимчасовою діяльністю, спрямованою на створення унікального продукту, послуги чи результату. Його відмінною рисою є обмеженість ресурсів, чітко визначені етапи виконання та необхідність інтеграції міждисциплінарних підходів. ГО використовують проєкти для вирішення стратегічних завдань, таких як розвиток громадянської свідомості або підтримка соціально вразливих верств населення. Проєкти є основним інструментом впровадження локальних ініціатив і масштабних програм, адаптованих до потреб громад.

Етапи проєктного підходу

Проєктний підхід передбачає послідовність ключових етапів:

1. **Ініціація проєкту:** формулювання ідеї, визначення цілей та аналіз цільової аудиторії.
2. **Планування:** розробка детального плану дій, бюджету та графіка реалізації, що враховує ресурси та ризики.
3. **Реалізація:** впровадження запланованих заходів, управління командами та ресурсами, моніторинг ефективності.
4. **Оцінка та завершення:** підбиття підсумків, оцінка досягнутих результатів, оформлення звітності та розробка рекомендацій для майбутніх проєктів.

Роль грантування у фінансуванні проєктів

Грантове фінансування є одним із ключових інструментів підтримки діяльності ГО. Типовими джерелами грантів є міжнародні організації, такі як USAID, UNDP та Європейський Союз, а також національні донори та фонди. Наприклад, у межах програми "Молодь за мир" ЄС було профінансовано десятки проєктів у сфері освіти та соціальної інтеграції молоді. Процес отримання грантів зазвичай включає кілька етапів:

- пошук релевантних грантових програм;
- підготовку заявки, яка містить опис проєкту, бюджет і обґрунтування його значущості;

- подання заявки через визначені канали (онлайн-платформи, конкурси), а також спілкування з грантодавцем для уточнення деталей. Наприклад, ГО "Ліга Змін" успішно реалізувала кілька проєктів завдяки детальній підготовці заявок і співпраці з міжнародними донорами.

Приклади успішних проєктів

"Державотворець": програма, що спрямована на розвиток навичок комунікації, лідерства та критичного мислення серед молоді, розкриває незрозуміле у контексті Держави, бізнесу та громадського сектору простою мовою для молоді.

"Школа змін": ініціатива, спрямована на створення відкритих платформ для обговорення суспільно важливих питань із залученням різних зацікавлених сторін.

"Крок до Влади": інноваційний проєкт, який за допомогою симуляційної гри допомагає молоді зрозуміти процеси прийняття управлінських рішень.

Проєктний підхід дозволяє ГО досягати високого рівня адаптивності, гнучкості та орієнтованості на потреби громади. Зокрема, організації використовують такі інструменти, як моніторинг змін у потребах громади, регулярні опитування цільової аудиторії, застосування цифрових платформ для управління проєктами (наприклад, Trello чи Asana) та залучення зовнішніх експертів для адаптації стратегій до нових викликів. Його гнучкість зумовлена можливістю швидкого адаптування до змін у зовнішньому середовищі, а також індивідуального налаштування проєктів відповідно до потреб конкретних цільових груп. Завдяки інтеграції інноваційних інструментів, таких як цифрові платформи, симуляційні тренінги та кроссекторальна співпраця, проєктний підхід дозволяє ефективно реагувати на виклики сучасності. Він створює можливості для залучення ширших аудиторій і вирішення комплексних соціальних завдань.

1.3. Загальна характеристика діяльності громадської організації “Ліга Змін”

Історія створення та місія організації. Громадська Організація "Ліга змін" була створена як платформа для активної молоді, яка прагне брати участь у демократичних процесах, реалізовувати соціально значущі ініціативи та впливати на розвиток своїх громад. Заснована у 2020 році групою активістів, організація націлена на створення умов для розвитку лідерських навичок та громадянської відповідальності серед молоді.

Місія "Ліги змін" полягає у сприянні становленню відповідального громадянського суспільства шляхом реалізації інноваційних проєктів, які заохочують молодь до участі в ухваленні рішень на місцевому рівні. Основні принципи діяльності організації включають прозорість, інклюзивність та орієнтацію на результат.

Основні напрями діяльності. "Ліга змін" реалізує широкий спектр ініціатив у таких напрямках:

- **Освітні програми:** проведення тренінгів, воркшопів та курсів для молоді з питань лідерства, управління проєктами та роботи в команді.
- **Інтерактивні проєкти:** впровадження симуляційних ігор, таких як "Крок до влади", що дозволяють учасникам здобувати практичні навички у моделюванні реальних управлінських ситуацій.
- **Підтримка локальних ініціатив:** підтримка молодіжних проєктів, спрямованих на вирішення соціальних проблем у громадах.
- **Співпраця з міжнародними організаціями:** налагодження партнерств із донорами, такими як Українсько-данський молодіжний дім, ПРООН, DRI, GIZ, для отримання фінансової та методологічної підтримки.



Рисунок 1.1 Основні напрямки діяльності ГО "Ліга Змін"

Організація має чітко визначену структуру, яка забезпечує ефективність її роботи. Основні органи управління включають:

- **Загальні збори членів:** ухвалення стратегічних рішень та визначення основних напрямів діяльності.
- **Керівний відділ:** виконавчий орган, який відповідає за реалізацію проєктів, пошук партнерів та фінансування.
- **Профільні відділи:** відділи організації, які відповідають за її життєдіяльність, медіа, комунікації, написання грантів.
- **Проектні команди:** команди, що займаються організацією проєктів: заходів, логістикою та комунікацією з учасниками, фандрейзингом.

Значення організації у молодіжній політиці. Діяльність "Ліги змін" є важливою складовою молодіжної політики України. Організація сприяє підвищенню рівня обізнаності молоді про демократичні принципи, розвиває їхні управлінські та комунікативні навички. Завдяки реалізації проєктів, таких як "Крок до влади", "Державотворець", "Молодіжний план відновлення Сумщини" організація робить внесок у формування активної громадянської позиції серед молодих людей.



Рисунок 1.2 - Структура ГО “Ліга Змін”

Серед ключових досягнень "Ліги змін" можна виокремити:

- Залучення понад 500 молодих людей до участі в тренінгах та симуляційних іграх.
- Реалізація більше ніж 20 локальних проєктів із підтримки молодіжних ініціатив.
- Співпраця з міжнародними донорами, що дозволила залучити додаткові ресурси для розширення діяльності організації.

PEST-аналіз ГО “Ліга Змін”. PEST-аналіз — це стратегічний інструмент, який використовується для оцінки впливу зовнішнього середовища на діяльність організації. Він розглядає чотири ключові аспекти зовнішнього середовища: політичні (P), економічні (E), соціальні (S) та технологічні (T) фактори. Цей аналіз допомагає організаціям зрозуміти макроекономічне середовище, у якому вони функціонують, і приймати зважені рішення, враховуючи зовнішні ризики та можливості.

Основні завдання PEST-аналізу:

— Оцінка ризиків: Ідентифікація потенційних загроз, пов'язаних із зовнішніми чинниками, такими як політична нестабільність, економічні кризи, соціальні зміни чи технологічні виклики.

— Визначення можливостей: Виявлення сприятливих умов для розвитку, таких як підтримка держави, інноваційні технології чи соціальні ініціативи, що відповідають цінностям організації.

— Розробка стратегії: Планування довгострокових дій на основі аналізу макроекономічного середовища для досягнення стратегічних цілей.

— Адаптація до змін: Допомога організації у швидкій адаптації до змін зовнішніх умов, що знижує рівень невизначеності.

Користь PEST-аналізу для ГО "Ліга Змін": Розуміння контексту діяльності: може допомогти ГО "Ліга Змін" оцінити зовнішні фактори, які можуть впливати на реалізацію молодіжних проєктів та ініціатив.

Планування адаптацій: може допомогти забезпечити готовність до викликів, таких, як безпекові ризики через військовий стан чи економічна нестабільність.

Пошук нових можливостей: наприклад, впровадження сучасних цифрових технологій, інтерактивного підходу або використання державних і міжнародних програм підтримки громадських ініціатив.

Підтримка прийняття рішень: аналіз дозволяє керівництву ГО формувати стратегії, які враховують вплив зовнішніх змін на ефективність проєктів.

Таким чином, PEST-аналіз виступає важливим інструментом стратегічного планування, забезпечуючи ГО "Ліга Змін" можливість приймати більш обґрунтовані рішення, зменшувати ризики та розвивати свою діяльність у сприятливому напрямку.

PEST-аналіз ГО "Ліга Змін"

Політичні (Political):

- Сприяння розвитку громадянського суспільства:

○ Україна активно підтримує розвиток громадянських ініціатив через інтеграцію демократичних принципів.

- Політична підтримка молодіжної політики на місцевому та державному рівнях створює сприятливі умови для роботи ГО.

- Військовий стан і безпекові ризики:

- Війна в Україні створює виклики для діяльності організації, такі як проведення заходів у кризових умовах.

- Можливість мобілізації персоналу або учасників може вплинути на стабільність проєктів.

- Правове регулювання:

- Законодавча база України забезпечує підтримку діяльності громадських організацій, але бюрократичні процедури можуть ускладнювати отримання грантів або реєстрацію нових ініціатив.

- Необхідність дотримання звітності за міжнародними грантами.

Економічні (Economic):

1. Фінансування:

- ГО "Ліга Змін" залежить від грантового фінансування та підтримки партнерів. Економічна криза може зменшити доступність фінансів.

- Можливість залучення міжнародних грантів і спонсорів через актуальність молодіжної політики та соціальних проєктів.

2. Рівень життя та економічна активність молоді:

- Молодь часто стикається з обмеженнями у доступі до ресурсів і освіти через економічні труднощі, що може знизити рівень залученості до ініціатив.

3. Інфраструктура:

- Відсутність належної інфраструктури у деяких регіонах може ускладнювати реалізацію проєктів, особливо у сільській місцевості.

Соціальні (Social):

1. Зростання громадянської свідомості:

- Війна посилила інтерес до громадської активності та самоорганізації, що створює сприятливе середовище для залучення молоді до діяльності ГО.

- Підвищений попит на освітні проєкти, які навчають молодь лідерству та соціальній відповідальності.

2. Різноманітність цільової аудиторії:

- Молодь із сільських громад, внутрішньо переміщені особи та представники вразливих категорій становлять широку базу для діяльності організації.

- Соціальна нерівність може стати викликом у забезпеченні рівного доступу до проєктів.

3. Партнерство з освітніми установами:

- Співпраця з університетами створює нові можливості для просування громадянської освіти.

Технологічні (Technological):

1. Цифровізація:

- Використання цифрових платформ для організації заходів, комунікації з учасниками та популяризації проєктів.

- Потенціал для створення онлайн-курсів та симуляційних ігор у цифровому форматі.

2. Інтернет-доступ:

- У деяких регіонах можуть виникати проблеми з доступом до інтернету, що обмежує участь окремих груп у дистанційних заходах.

3. Інноваційні методики:

- Використання сучасних технологій, таких як VR/AR або інтерактивні платформи, для підвищення ефективності освітніх проєктів.

- Необхідність інвестування в ІТ-інфраструктуру та навчання персоналу.

Висновки:

PEST-аналіз демонструє як можливості, так і виклики для ГО "Ліга Змін". Основними перевагами є підтримка молодіжної політики, зростання громадянської свідомості та можливість використання цифрових технологій. Основні виклики пов'язані з економічною кризою, безпековими ризиками та

нерівністю доступу до ресурсів. Для підсилення своєї діяльності організації доцільно інвестувати у цифровізацію, розширення партнерств та адаптацію проєктів до умов кризи.

Таблиця 1.1 - PEST-аналіз ГО "Ліга Змін"

Фактор	Деталі
Політичні (Political)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сприяння розвитку громадянського суспільства через державну підтримку молодіжної політики. 2. Військовий стан та безпекові ризики впливають на стабільність діяльності. 3. Законодавча база сприяє діяльності ГО, але бюрократія ускладнює процеси.
Економічні (Economic)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залежність від грантів і партнерів; можливість міжнародного фінансування. 2. Економічна криза обмежує участь молоді у проєктах. 3. Відсутність належної інфраструктури у деяких регіонах.
Соціальні (Social)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зростання громадянської свідомості завдяки воєнним викликам. 2. Різноманітність цільової аудиторії, включаючи ВПО та молодь із сільських громад. 3. Партнерство з освітніми установами для просування громадянської освіти.
Технологічні (Technological)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Використання цифрових платформ для організації заходів і навчання. 2. Проблеми з інтернет-доступом у віддалених регіонах. 3. Інноваційні методики, такі як інтерактивні ігри, підвищують ефективність проєктів.

Виклики у діяльності організації

Попри успіхи, "Ліга змін" стикається з низкою викликів, які впливають на її роботу. Серед основних:

Фінансова нестабільність: залежність від грантового фінансування вимагає постійного пошуку нових джерел коштів.

Логістичні труднощі: організація заходів у віддалених громадах потребує значних ресурсів і часу.

Підтримка мотивації: важливість забезпечення довгострокової залученості молоді до роботи організації.

Вирішення цих викликів потребує гнучкого підходу та впровадження інноваційних методів управління.

Громадська Організація "Ліга змін" демонструє ефективність проєктного підходу у сфері молодіжної політики. Її діяльність спрямована на розвиток громадянської активності, підвищення обізнаності молоді про демократичні процеси та формування відповідальних лідерів. Завдяки співпраці з партнерами, залученню волонтерів та реалізації інноваційних ініціатив, організація робить вагомий внесок у розвиток громадянського суспільства в Україні.

РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТ "КРОК ДО ВЛАДИ": МЕТОДОЛОГІЯ, РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ВИКЛИКИ

2.1. Концепція та мета проєкту "Крок до Влади"

Проєкт "Крок до Влади" ініційований громадською організацією "Ліга Змін" з метою поглиблення залучення молоді до процесів прийняття рішень на місцевому рівні. Центральною ідеєю проєкту є симуляційна гра, яка дає змогу учасникам моделювати механізми роботи органів місцевого самоврядування, розвивати навички лідерства, критичного мислення та побудови конструктивного діалогу між молоддю та представниками влади.

Основними завданнями проєкту були:

- Розробка інноваційних освітніх методик на основі практичного навчання;
- Проведення тренінгів із громадянської освіти;
- Організація симуляційних сесій, що відображають реальні сценарії роботи місцевих органів влади;
- Формування платформи для обговорення актуальних питань місцевого розвитку.

Проєкт базувався на принципах інклюзивності та залучення молоді з різних громад, враховуючи регіональну специфіку та соціально-економічні виклики. Це дозволило сформувати цільову аудиторію, яка включала активну молодь, представників локальних ініціатив і активістів. Учасники отримували можливість виконувати різноманітні ролі, що забезпечувало практичний досвід і розвивало ключові компетенції, необхідні для активної громадянської участі.

Сценарії гри базувалися на реальних ситуаціях, з якими стикаються громади. Кожен сценарій передбачав вирішення конкретної проблеми, наприклад:

- Розподіл місцевого бюджету: учасники мали визначити пріоритети витрат для громади, балансуючи між соціальними, інфраструктурними й освітніми потребами.

- Розробка екологічної стратегії: завдання полягало у вирішенні проблеми забруднення водних ресурсів, залучаючи громадськість і місцеві підприємства до співпраці.

- Створення молодіжного простору: учасники обговорювали, як найкраще організувати простір для молоді в умовах обмеженого бюджету та різних потреб громади.

Все це враховувало ідеології фракцій, в якій були учасники та конфлікт інтересів між ними. Залежно від прийнятого рішення на сесії міської ради, фракціям додавались або віднімалися бали.

Гра сприяла:

- Розвитку навичок аналізу та вирішення проблем;
- Покращенню комунікативних здібностей і навичок роботи в команді;
- Ознайомленню з механізмами прийняття рішень на рівні місцевого самоврядування;
- Формуванню активної громадянської позиції.

2.2. Етапи життєвого циклу проєкту

Проєкт "Крок до Влади" проходив через усі класичні етапи життєвого циклу проєкту:

1. Ідея проєкту: ініціатива створення симуляційної гри виникла з аналізу потреб молоді, яка потребувала ефективних освітніх інструментів для вивчення механізмів роботи місцевого самоврядування.

2. Написання проєктної заявки: команда ГО "Ліга Змін" розробила детальну заявку, яка включала опис концепції, завдань, очікуваних результатів,

бюджет і графік реалізації. Основний акцент було зроблено на практичній значущості проєкту для молоді.

3. Подача проєктної заявки та укладення угоди з донором: заявка була подана до Українсько-данського молодіжного дому. Після позитивного розгляду команда підписала угоду, що закріпила основні умови фінансування та реалізації проєкту.

4. Початок реалізації: цей етап включав організацію робочої команди, визначення відповідальних осіб та розподіл ролей між учасниками процесу.

5. Комунікаційна кампанія: проведено інформаційну кампанію, спрямовану на залучення учасників через соціальні мережі, локальні ЗМІ та партнерські організації. Було створено дизайн промоматеріалів, що підкреслювали унікальність симуляційної гри.

6. Співпраця з органами місцевого самоврядування (ОМС): команда організувала зустрічі з представниками ОМС для узгодження сценаріїв симуляційних ігор і отримання консультацій щодо специфіки роботи місцевої влади.

7. Логістика та організація: організаційна команда ГО виїжджала в громади для проведення ігор. Враховуючи безпекову ситуацію через війну, багато ігор проводилися в укриттях. Наприклад, у місті Конотоп команда потрапила під обстріл, через це фінальна частина гра відбувалася в укритті разом із мером міста. Такі заходи забезпечували безпеку учасників і водночас підкреслювали важливість стійкості у кризових умовах.

8. Реалізація заходів: було проведено тренінги, симуляційні ігри, індивідуальні консультації та рефлексивні сесії для аналізу досягнень кожного учасника. Кожна сесія адаптувалася до реальних викликів громад, зокрема через інтеграцію місцевих кейсів.

9. Моніторинг і оцінка: постійний моніторинг ходу реалізації забезпечував відповідність запланованим цілям. Після завершення кожного етапу здійснювалася оцінка результатів і внесення корективів.

10. Завершення проєкту: проєкт завершився створенням посібника для проведення симуляційних ігор. У ньому викладено методичні рекомендації для організації подібних заходів у майбутньому.

2.3. Реалізація проєкту

Проєкт реалізовано у кілька етапів:

1. Освітній компонент. Організація тематичних тренінгів із громадянської освіти, які висвітлювали теми демократії, інструментів місцевого самоврядування та ролі молоді в управлінні громадами. Учасники отримали теоретичну базу через інтерактивні лекції та семінари.

2. Симуляційні ігри. Практичні сесії, у межах яких учасники виконували ролі посадових осіб, активістів та громадян, вирішуючи реальні кейси. Наприклад, вирішення проблеми розподілу бюджету громади або організації соціального проєкту. Умови війни накладали обмеження, тому багато ігор проводилося в укриттях, що додавало реалістичності й викликів.

3. Зворотний зв'язок і рефлексія. Обговорення результатів кожної сесії, аналіз труднощів та розробка рекомендацій для подальших заходів. Цей етап також включав аналіз індивідуальних досягнень учасників.

Процес гри:

1. Поділ на фракції:

Учасники ділилися на три фракції: соціалісти, консерватори та ліберали. Кожна фракція мала свою ідеологію та стратегічні пріоритети для громади. Відбувалася симуляція сесії міської ради, де учасники обирали голову громади, секретаря ради та формували коаліції для ухвалення рішень.

2. Формування команд:

Учасників розподіляли на кілька груп, комісій з певної сфери, які представляли різні сторони: органи місцевого самоврядування, громадські організації, підприємців і громадян. Ролі визначалися жеребкуванням або за попередньою домовленістю, враховуючи інтереси та навички учасників.

3. Ознайомлення із завданням:

Кожна команда отримувала докладний опис завдання, включаючи основні проблеми, обмеження ресурсів і очікувані результати.

4. Робота команді:

Протягом встановленого часу команди мали розробити план дій, який включав аналіз ситуації, стратегічні кроки та план впровадження, щоби вигідне їм рішення було ухвалено

5. Презентація результатів:

Кожна проєктна команда презентувала свої рішення на Сесії міської ради та відбувалося голосування за нього

6. Обговорення та оцінка:

Фасилітатори оцінювали рішення команд за критеріями ефективності, реалістичності, інноваційності та соціального впливу в залежності від ідеологій. Учасники отримували зворотний зв'язок із рекомендаціями для вдосконалення своїх ідей.

Особливий інтерес викликали сценарії, які враховували політичні домовленості між фракціями, їхню здатність об'єднуватися та знаходити компромісні рішення для громади та для своїх фракцій згідно їх ідеологій. Після всіх сесій виводилася табличка з фракціями та їх балами - визначався переможець.

У заходах проєкту взяли участь понад 70 молодих людей із різних громад Сумської області. Ця ініціатива забезпечила не лише практичне навчання, а й платформу для діалогу між молоддю та представниками органів влади. Важливим аспектом стало формування мережі молодіжних лідерів, які продовжили роботу в своїх громадах після завершення проєкту.

2.4. Виклики у впровадженні проєкту

Під час реалізації "Кроку до Влади" команда проєкту зіткнулася з такими ключовими викликами:

- Низький рівень базових знань серед молоді: частина учасників мала обмежене розуміння механізмів роботи органів місцевого самоврядування, що вимагало додаткових освітніх заходів під час сесій.

- Військові виклики: через війну багато заходів проводилися в умовах підвищеної небезпеки. Зокрема, у Конотопі під час обстрілу гра відбувалася в укритті, що стало прикладом злагодженості дій влади, організаторів та учасників навіть у критичних умовах.

- Фінансові виклики: попри успішне грантове фінансування виникли непередбачені витрати, які потребували додаткових ресурсів. Це стимулювало команду залучити місцевих спонсорів.

- Адаптація методик: сценарії симуляцій потребували коригування для врахування специфіки окремих громад і контексту учасників. Наприклад, у деяких громадах додавали елементи культурних чи економічних особливостей.

2.5. Бюджет та фінансування проєкту

Фінансування "Кроку до Влади" забезпечувалося грантом від Українсько-данського молодіжного дому.

Основні статті витрат включали:

- Розробку методичних матеріалів і сценаріїв симуляційних ігор;
- Організацію тренінгів і симуляційних сесій;
- Транспортні та логістичні витрати для організаторів;
- Проведення інформаційної кампанії для залучення цільової аудиторії.
- Харчування учасників та організаторів
- Розробка посібника гри

Таблиця 2.1. Бюджет проекту

Статті бюджету:	Одиниця	К-ть одиниць	Вартість одиниці, EUR	Загальна вартість, EUR
Проект Програма із залучення молоді до процесів ухвалення рішень "Крок до Влади"				9 991
<i>Заробітня плата команди проекту</i>				6 375,00
Оплата роботи керівника проекту	місяць	5	400,00	2 000,00
Оплата роботи бухгалтера проекту	місяць	5	350,00	1 750,00
Оплата роботи програмного менеджера	місяць	5	270,00	1 350,00
Оплата роботи комунікаційного менеджера	місяць	5	255,00	1 275,00
<i>Розробка методики проведення симуляційної гри змагання</i>				713,00
Оплата консультаційних послуг з розробки методології симуляційної гри та тестування гри	гра	1	713,00	713,00
<i>Оголошення відкритого набору на участь в програмі для молодих людей Сумської області</i>				30,00
Реклама	місяць	1	30,00	30,00
<i>Проведення 5 районних етапів програми для відібраних молодих людей</i>				2 228,00
Проїзд проектної команди (4 людини) та спікерів (3 людини) до м. Шостка	людей	7	22,00	154,00
Проїзд проектної команди (4 людини) та спікерів (3 людини) до м. Конотоп	людей	7	10,40	72,80
Проїзд проектної команди (4 людини) та спікерів (3 людини) до м. Ромни	людей	7	12,00	84,00
Трьохразове харчування для учасників (20) та проектної команди зі спікерами (7) протягом 2 днів	заходів	3	620,00	1 860,00
Оренда простору для проведення заходу у м. Суми	день	1	57,20	57,20
<i>Створення методички з проведення симуляційної гри розробленої в межах проекту</i>				645,00
Друк методичок	шт	5	35,00	175,00
Розробка дизайну методички	шт	1	470,00	470,00
ЗАГАЛЬНИЙ Бюджет, EUR				9 991

Загальний бюджет проекту склав близько 10 000 EUR. Бюджет проекту "Крок до влади" демонструє зразкову фінансову дисципліну та прозорість використання коштів. Вдало реалізований бюджет дозволив залучити додаткову підтримку з боку місцевих партнерів, що посилює вплив проекту. Команда застосовувала

інструменти фінансового контролю, які мінімізували витрати та дозволили перенаправити частину коштів на додаткові освітні заходи.

2.6. Результати проєкту

Основні результати "Кроку до Влади" включають:

- Проведення ігрових сесій в 4-х громадах, що охопили понад 70 молодих учасників;
- Розробку посібника для організації симуляційних ігор, який був поширений серед громадських організацій і освітніх установ;
- Створення платформи для обговорення проблем місцевого розвитку, яка надалі використовується молодіжними ініціативами;
- Активізацію громадянської позиції молоді в громадах Сумщини, що підтверджується реалізацією кількох локальних ініціатив учасниками після завершення проєкту.

2.7. Значення проєкту для молодіжної політики

"Крок до Влади" демонструє важливість інтерактивних методик у громадянській освіті, дозволяючи не лише підвищувати рівень знань молоді, а й розвивати їхні практичні навички. Проєкт став інструментом для формування відповідального лідерства серед молоді та сприяв налагодженню ефективної взаємодії між громадськими організаціями, місцевою владою та міжнародними донорами. Його успіх підкреслює важливість масштабування подібних ініціатив для зміцнення демократичних процесів на локальному рівні.

Основні аспекти впливу проєкту на молодіжну політику:

1. **Формування громадянської активності:** проєкт сприяв залученню молоді до управлінських процесів через симуляційні ігри, які відображали реальні виклики місцевого самоврядування. Це допомогло учасникам зрозуміти складнощі прийняття рішень і важливість колективної роботи.

2. **Розвиток лідерського потенціалу:** участь у проєкті дозволила молоді покращити свої навички з державного управління, громадського сектору, лідерства, комунікації та критичного мислення. Формування молодіжних лідерів

сприяє зміцненню громад та створює потенціал для подальшого розвитку локальних ініціатив.

3. **Інтеграція безпекового компонента:** умови війни змусили адаптувати методики проведення заходів, забезпечуючи безпеку учасників. Наприклад, ігри, проведені в укриттях, додали реалізму до симуляцій і допомогли молоді краще зрозуміти важливість стабільного управління в кризових ситуаціях.

4. **Налагодження діалогу між молоддю та владою:** проєкт створив майданчик для прямої комунікації молоді з представниками місцевої влади, що сприяло врахуванню інтересів молодіжної спільноти в процесах прийняття рішень.

5. **Масштабування і приклад для інших регіонів:** розроблений посібник із симуляційних ігор дозволяє поширювати досвід "Кроку до Влади" в інших регіонах України. Це підсилює вплив проєкту та сприяє інтеграції подібних ініціатив у національну стратегію молодіжної політики.

Проєкт продемонстрував, що за допомогою інтерактивних методів навчання можна ефективно вирішувати завдання, пов'язані з формуванням активної громадянської позиції. Його реалізація стала прикладом того, як громадські організації можуть працювати та використовувати проєктний підхід в умовах кризи, адаптуючись до змін і забезпечуючи вагомий внесок у розвиток молодіжної політики.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОЄКТУ “КРОК ДО ВЛАДИ”

3.1 Приклади реалізації заходів

Проєкт "Крок до Влади" виявив значний вплив на формування громадянської свідомості та активності серед молоді, а також став ефективним інструментом для побудови взаємодії між громадами та місцевими органами влади. Його результати демонструють, що проєктний підхід, інтерактивні методики та адаптація до кризових умов можуть забезпечити реальний прогрес у впровадженні молодіжної політики. Особливо ефективними виявилися симуляційні ігри, які дозволяли учасникам моделювати реальні управлінські процеси та приймати стратегічні рішення в умовах обмежених ресурсів і конфліктів інтересів. Також вагомий вплив мали інтерактивні тренінги, що сприяли розвитку навичок командної роботи та формуванню стійкої громадянської позиції.

Кількісні показники:

- Участь узяли понад 70 молодих людей із різних громад Сумської області.
- Проведено 5 симуляційних сесій.
- Розроблено понад 15 сценаріїв для симуляційних ігор.
- Видано один методичний посібник для поширення досвіду.

Кількісні показники підкреслюють масштаб реалізації проєкту та його широку аудиторію. Участь молоді з різних регіонів забезпечила репрезентативність і врахування специфічних проблем окремих громад.

Якісні показники:

- Суттєве покращення комунікативних і лідерських навичок серед молоді.
- Формування навичок аналізу, стратегічного мислення та ухвалення рішень.

- Підвищення довіри до органів місцевого самоврядування через відкритий діалог.
- Створення мережі молодіжних лідерів для подальшої роботи над локальними ініціативами.

Симуляційна гра в місті Конотоп: у зв'язку з військовими діями, а саме під час проведення гри був вибух балістики в м.Конотоп, гру було перенесено в укриття, що стало викликом для організаторів та учасників. Симуляція, у якій брав участь мер Конотопа Артем Семініхін, продемонструвала важливість кризового управління та колективної відповідальності в умовах реальної небезпеки. Під час гри учасники прийняли рішення про пріоритетне використання обмежених ресурсів для евакуації вразливих груп населення, а також розробили план координації дій між службами для забезпечення безпеки громадян. Ці дії показали, як ефективна співпраця різних груп може мінімізувати наслідки кризи. Захід став демонстрацією адаптації до викликів і важливості стійкого керівництва.

Обговорення бюджету громади: учасники розподілялися на команди, кожна з яких представляла окремі інтереси громади. Їхнім завданням було сформувані пріоритети витрат із врахуванням обмежених ресурсів. Важливим елементом стало навчання учасників компромісу та врахування думки інших фракцій.

Розробка екологічних ініціатив: одним із завдань було створення стратегії очищення місцевих водойм. Учасники взаємодіяли з представниками бізнесу, органів влади та громадськості, що сприяло формуванню системного підходу до вирішення екологічних проблем. Завдання стало практичним прикладом інтеграції екологічної свідомості у роботу місцевих громад.

3.2 Вплив на цільову аудиторію

Опитування учасників проєкту показали такі результати:

- 85% респондентів зазначили поліпшення своїх лідерських та комунікативних навичок.
- Значна частина молоді вперше отримала практичний досвід у вирішенні реальних управлінських завдань.
- Після завершення проєкту було ініційовано низку локальних ініціатив, таких як молодіжні форуми та заходи зі розвитку лідерських якостей.

Проєкт не лише забезпечив можливості для навчання, але й став каталізатором створення нових ініціатив, які продовжують приносити користь громадам.

Також важливо зазначити про те, що учасники ігор повідомили про бажання приєднатися до ГО "Ліга Змін", та створення територіальних осередків організації, що свідчить про використання проєкту, як одну зі складових рекрутингу волонтерів до організації.

3.3 Аналіз проєктного підходу ГО "Ліга Змін" до реалізації проєкту

ГО "Ліга Змін" застосувала комплексний проєктний підхід, що дозволив забезпечити високу якість реалізації проєкту навіть в умовах військових викликів.

Основні аспекти цього підходу:

Планування: проєктний план був ретельно розроблений із чітким визначенням завдань, дедлайнів і відповідальних осіб. Зокрема, було враховано ризики, пов'язані з безпековою ситуацією, що дозволило адаптувати процеси під поточні умови.

Організація роботи команди: команда складалася з 7 ключових учасників, кожен із яких відповідав за свій напрямок (логістика, розробка сценаріїв, проведення заходів тощо).

Виникали труднощі, такі як:

- Зриви дедлайнів: унаслідок непередбачуваних обставин, таких як хвороба члена команди, терміни підготовки деяких матеріалів були порушені. Це

вимагало перерозподілу обов'язків серед інших членів команди, які у стислі терміни завершили роботу. Для попередження подібних ситуацій у майбутньому було впроваджено систему проміжного контролю дедлайнів. Через форс-мажорні обставини деякі матеріали доводилося доопрацьовувати за скорочений час.

- **Транспортні обмеження:** один із членів команди не зміг вчасно виїхати на локацію, що вимагало швидкого перерозподілу обов'язків.

- **Внутрішні конфлікти:** напружені дискусії щодо пріоритетів вирішувалися завдяки залученню керівника проєкту як медіатора.

Гнучкість: команда оперативно адаптувалася до змін, включаючи проведення заходів в укриттях. Наприклад, під час гри в Конотопі було змінено сценарій, що дозволило врахувати реальні безпекові виклики.

Моніторинг і контроль: постійний моніторинг прогресу реалізації забезпечував відповідність запланованим цілям. Регулярні звіти та аналіз результатів дозволяли вносити корективи в процес.

Комунікація: завдяки активній інформаційній кампанії було залучено широку аудиторію, а співпраця з органами місцевого самоврядування сприяла підвищенню довіри до проєкту.

Результативність: сформована модель проєктного управління стала основою для розробки методичного посібника, який може бути використаний іншими організаціями для реалізації подібних ініціатив. Посібник включає рекомендації щодо адаптації сценаріїв симуляційних ігор до специфіки громад, стратегії комунікації з органами місцевого самоврядування, алгоритми моніторингу виконання завдань, а також приклади реальних кейсів із практичними рішеннями, що використовувалися під час проєкту.

3.4 Результати Аналізу

Проєкт "Крок до Влади" підтвердив ефективність інтерактивних методик та проєктного підходу у громадянській освіті. Його реалізація забезпечила:

1. Розвиток навичок управління та лідерства серед молоді.
2. Поглиблення співпраці між молоддю та органами влади.
3. Виявлення потреби в масштабуванні проєкту для інших регіонів України.

Проєкт став не лише освітньою платформою, але й засобом для подолання кризових викликів і формування стійких місцевих громад. Детальний аналіз показав, що проєкт "Крок до Влади" може бути інтегрований у ширші стратегії молодіжної політики, сприяючи довготривалим змінам у суспільстві.

Реалізація проєкту "Крок до Влади" стала важливим етапом у впровадженні сучасних інтерактивних методів у молодіжній політиці України. Завдяки добре організованій структурі, адаптації до викликів війни та комплексному проєктному підходу ГО "Ліга Змін" вдалося досягти значних результатів, які мають довготривалий вплив як на громади, так і на окремих учасників.

Основні висновки:

- Проєкт успішно активізував молодь та сприяв розвитку її лідерських і управлінських навичок, що стало основою для формування нового покоління громадянських лідерів.
- Завдяки симуляційним іграм і тренінгам учасники здобули глибше розуміння принципів роботи органів місцевого самоврядування та управління громадами, що сприяло зростанню громадянської активності.
- Використання проєктного підходу дозволило адаптувати реалізацію заходів до умов воєнного часу, забезпечивши безпеку учасників і організаторів навіть у найскладніших умовах.
- Ініціатива стала платформою для створення нових локальних проєктів, таких як молодіжні форуми, екологічні ініціативи та гуманітарні кампанії, що забезпечило її довготривалий вплив.
- Проєкт продемонстрував, що навіть у кризових умовах можна досягати високих результатів через інтеграцію інноваційних освітніх підходів.

Рекомендації для подальшого впровадження

На основі досвіду реалізації "Кроку до Влади" було сформульовано низку рекомендацій, які можуть стати основою для подальшого вдосконалення молодіжних проєктів:

1. **Масштабування проєкту:** рекомендується адаптувати методологію "Кроку до Влади" для впровадження в інших регіонах України, враховуючи специфіку кожної громади. Залучення місцевих лідерів і громадських активістів може сприяти ефективному поширенню досвіду.

2. **Поглиблення співпраці з органами влади:** створення формальних меморандумів про співпрацю з місцевими радами для забезпечення довгострокового партнерства. Важливо також залучати представників влади до участі в тренінгах і симуляційних іграх для зміцнення довіри та взаєморозуміння.

3. **Розробка нових сценаріїв:** залучення експертів для створення додаткових сценаріїв симуляційних ігор, які враховуватимуть сучасні виклики, такі як цифровізація громад, енергетична безпека та управління під час криз.

4. **Інтеграція безпекового компонента:** враховуючи досвід роботи в умовах війни, забезпечити наявність чітких алгоритмів дій для організаторів та учасників у разі надзвичайних ситуацій. Це включає підготовку укриттів, інструктаж із безпеки та кризове управління.

5. **Розширення аудиторії:** активніше залучати вразливі групи молоді, зокрема осіб із сільських територій, внутрішньо переміщених осіб та людей із обмеженими можливостями. Проведення спеціалізованих заходів для таких груп сприятиме їхній інтеграції.

6. **Фінансова стійкість:** розробка стратегії диверсифікації джерел фінансування, включаючи залучення грантів міжнародних організацій, підтримки місцевих бізнесів і створення громадських молодіжних локальних фондів для реалізації локальних ініціатив.

Перспективи розвитку . Проєкт "Крок до Влади" заклав міцний фундамент для подальшого розвитку молодіжної політики в Україні. Його успіх свідчить про необхідність продовження роботи в цьому напрямку та активного

впровадження інтерактивних методів навчання в інші сектори. У майбутньому рекомендується:

- **Інтеграція в освітні програми:** включити елементи проєкту до навчальних програм університетів, що сприятиме формуванню громадянської компетентності серед молоді.
- **Створення національної платформи:** розробити платформу для обміну досвідом між громадськими організаціями, які реалізують схожі ініціативи. Це дозволить створити єдину базу знань і розширити мережу партнерств.
- **Моніторинг і оцінка:** впровадити систему постійного моніторингу та оцінки ефективності молодіжних проєктів, яка включатиме аналіз досягнень, викликів і довгострокового впливу на громади.
- **Розробка інноваційних програм:** використовувати досвід "Кроку до Влади" для розробки нових освітніх ініціатив, спрямованих на розвиток навичок лідерства, державного управління, соціальних комунікацій, управління проєктами та кризового менеджменту.
- **Міжнародна співпраця:** залучати міжнародні організації до партнерства, обміну досвідом і фінансової підтримки. Це допоможе інтегрувати кращі практики та забезпечити стабільність розвитку проєктів.

Таким чином, "Крок до Влади" став не лише успішним прикладом локальної ініціативи, але й проєктом, який має потенціал для впровадження на національному рівні, сприяючи зміцненню демократичних цінностей і розвитку молодіжного потенціалу. Розширення методології проєкту й активне поширення його результатів можуть забезпечити сталий розвиток громадянського суспільства в Україні. Все це свідчить про ефективність використання проєктного підходу громадськими організаціями для впровадження молодіжної політики.

ВИСНОВОК

Робота на тему “Особливості управління громадською організацією в сфері молодіжної політики: використання проектного підходу в діяльності громадської організації, при впровадженні молодіжної політики.”, мала на меті здійснити комплексний аналіз теоретичних та практичних аспектів діяльності громадських організацій із використанням проектного підходу як ефективного інструменту реалізації молодіжної політики. У дослідженні використано методи аналізу внутрішніх документів організації, аналізу соціологічних опитувань, інтерв’ю з ключовими стейкхолдерами, системний підхід.

Це забезпечило системність та прикладну значущість отриманих результатів.

Основні досягнення роботи:

1. Теоретичне обґрунтування ролі громадських організацій у молодіжній політиці:

- Доведено, що громадські організації є важливими агентами змін у побудові активного громадянського суспільства, сприяючи розвитку соціального капіталу через залучення молоді до процесів прийняття рішень на місцевому рівні.

- Молодіжну політику охарактеризовано, як інструмент систематичного впливу на молодіжний сегмент суспільства з метою їхньої інтеграції в соціальні, політичні та економічні процеси. Особливу увагу приділено участі молоді у системах місцевого самоврядування.

2. Дослідження проектного підходу у діяльності громадських організацій:

- Проектний підхід визначено, як комплексний процес управління ресурсами, часом і людьми для досягнення конкретних цілей. У дослідженні було враховано базові принципи міжнародних стандартів, зокрема PMI та PRINCE2, що дозволило адаптувати проектну діяльність до сучасних викликів і забезпечити ефективність її впровадження. З'ясовано, що цей підхід дозволяє

громадським організаціям впроваджувати інноваційні підходи до вирішення соціальних проблем.

- Інтерактивні методики, такі як симуляційні ігри, були ідентифіковані як дієві механізми для підвищення ефективності громадянської освіти, зокрема у сфері молодіжної політики. Наприклад, одним із сценаріїв була симуляція розподілу бюджету громади, під час якої учасники моделювали роботу місцевої ради, визначаючи пріоритетні напрями фінансування в умовах обмежених ресурсів. Інший сценарій передбачав розробку екологічної ініціативи із залученням громадськості та підприємців, що дозволило учасникам відпрацювати навички комунікації та переговорів. Такі методики забезпечують практичний досвід і формують у молоді навички аналізу, стратегічного мислення та командної роботи, що сприяє розвитку їхніх лідерських якостей.

3. Практичний аналіз реалізації проєкту "Крок до Влади":

- Проєкт виявився дієвим інструментом для формування громадянської свідомості та навичок лідерства. Учасники отримали практичний досвід у моделюванні управлінських рішень через інтерактивні методики.

- Успішно адаптовано проєкт до умов воєнного часу, що стало прикладом гнучкості та стійкості громадських організацій. Проведення заходів у кризових умовах, зокрема симуляційних ігор у укриттях, продемонструвало високу ефективність кризового менеджменту.

- Розроблено методичні рекомендації, які можуть бути використані як основа для реалізації аналогічних ініціатив в інших регіонах України. До них увійшли покрокові інструкції з розробки сценаріїв симуляційних ігор, рекомендації щодо побудови ефективної комунікації з місцевими органами влади, алгоритми моніторингу реалізації проєктів та оцінки їх впливу, а також приклади успішних кейсів із проведених заходів, які можна адаптувати для інших регіонів.

4. Формування рекомендацій для подальшого вдосконалення молодіжної політики:

- Запропоновано масштабувати досвід проєкту "Крок до Влади" на національному рівні через інтеграцію його методик в освітні програми.
- Рекомендовано створити єдину платформу для обміну досвідом між громадськими організаціями з метою координації молодіжних ініціатив.
- Акцент зроблено на необхідності підвищення рівня залученості уразливих категорій молоді, таких як внутрішньо переміщені особи, через спеціалізовані програми інтеграції.

Підсумковий внесок дипломної роботи:

Отримані результати доводять, що громадські організації, зокрема ГО "Ліга Змін", є важливими суб'єктами реалізації молодіжної політики, здатними впроваджувати ефективні рішення навіть у складних соціальних умовах. Проєкт "Крок до Влади" залучив понад 70 молодих людей із різних громад Сумської області, реалізував понад 15 сценаріїв симуляційних ігор, були залучені органи місцевого самоврядування, що доводить ефективність використання інтерактивних методів громадянської освіти, демонструючи, як локальні ініціативи можуть стати основою для регіональних трансформацій.

Ця робота закладає фундамент для подальших досліджень та розробки нових проєктів, спрямованих на посилення демократичних цінностей, активізацію молодіжної участі та побудову сталого громадянського суспільства в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "Про громадські об'єднання". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
2. Закон України "Про основні засади молодіжної політики". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20>
3. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Державної цільової соціальної програми 'Молодь України' на 2021–2025 роки". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2021-п>
4. Project Management Institute (PMI). Офіційний сайт. URL: <https://www.pmi.org>
5. AXELOS PRINCE2. Офіційний сайт. URL: <https://www.axelos.com/best-practice-solutions/prince2>
6. Симуляційна гра "Крок до влади" Методичні матеріали URL: https://drive.google.com/file/d/1e4KOchT1nx2WJ_qVjBvjbZzlGXY4ghvw/view?usp=sharing
7. Українсько-данський молодіжний дім. Офіційний сайт. URL: <https://ua.theyouthhouse.org/>
8. Марцеляк, О.В., Червяцова, А.О., Воронов, М.М. (2011) Громадські об'єднання в Україні. Харків. 223 с..
9. Яблонський, В. М., Андріученко, Т. В., Бекешкіна, (2018) Громадянське суспільство України: сучасні практики та виклики розвитку. Київ. 128 с.
10. Mirońska, D., & Zaborek, P. (2018). NGO-Business Collaboration: A Comparison of Organizational, Social, and Reputation Value From the NGO Perspective in Poland. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 48(3), 532–551. <https://doi.org/10.1177/0899764018797476>
11. Писаревський, І. М., Нохріна, Л.А., Познякова, О.В. (2008) Менеджмент організацій. Харків. 133с.
12. USAID (2011) Управління в неурядовій організації: практичні рекомендації та зразки документів (адміністративні політики, процедури, інструкції). Київ.

- 13.Василевська, Т. Е. (2015) Етика державного управління. Київ. 204 с.
- 14.Маркович, Х. М. (2022) Громадські організації: ідеологічно-правовий вплив на громадянське суспільство. Прикарпатський юридичний вісник, 2, 9–12.
- 15.Ткачук, А. (2000) Настільна книга неприбуткових організацій. Київ. 272 с.
- 16.Теліженко, О.М., Глівенко, С.В. (2016) Адміністративний менеджмент для магістрів. Суми. 871 с.
- 17.Perera, R. (2018). Pestle Analysis. Independently Published.
- 18.Дудукало, Г. О. (2012) Аналіз методів оцінювання ефективності управління діяльністю підприємства. Ефективна економіка,3.
- 19.Перфілова, О. Є. (2008) Проблеми та особливості впровадження SWOT-аналізу в практику стратегічного управління вітчизняних підприємств. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". 624, 77–84.
- 20.Журенок, Т. В. (2012) Правовий статус та види громадських об'єднань. Форум права, 4, 356-361.
- 21.Лучко, М.Р., Жукевич, С.М. (2016) Фінансовий аналіз. Тернопіль. 304 с.
- 22.Dahan, N. M., Doh, J. P., Oetzel, J., & Yaziji, M. (2010). Corporate-NGO collaboration: Co-creating new business models for developing markets. Long Range Planning, 43, 326-342.
- 23.Берницька, Д. (2012) Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства методом PEST/ STEP аналізу. Економічний аналіз, 11(2), 41-45.
- 24.Токар, М. Ю. (2019) Громадська організація як необхідний елемент демократичного управління. Ефективність державного управління, 1 (58), 88-99.
- 25.Вітковська, І. М. (2018) Громадська організація: теоретичні основи визначення. Габітус, 6, 36-39.
- 26.Неурядова Організація «Український Центр Захисту Прав Людини» Режим доступу: <https://uhrc.org.ua/about/>

27. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
28. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
29. Свидрук І.І. (2019) Управління конфліктами та соціальними експектаціями в діяльності організацій. Науковий вісник НЛТУ України. 29. №9. С. 99-104.
30. Yin J., Jia M., Ma Z. Liao G. (2020) Team leader's conflict management styles and innovation performance in entrepreneurial teams. International Journal of Conflict Management. Vol. 31, no. 3, pp. 373-392. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJCM-09-2019-0168>